

Albérlőként az Operában

■ BESZÉLGETÉSEK
A MAGYAR NEMZETI BALETTRŐL ■

HARANGOZÓ GYULA az Operaház balettgazgatójaként immár a hatodik évadját tudhatja maga mögött. Vezetése alatt a balettegyüttes a sokszor kifejezetten kedvezőtlen gazdasági körülmények ellenére is hírnevéhez méltó sikereket ért el itthon és külföldön. Bár számokkal nem lehet a művészi színvonalat jellemezni, figyelemre méltó, hogy az elmúlt hat évad operaházi krónikájában tizenhét balettpremier és tíz felújítás szerepel. Az Operaházban a közelmúltban rendszeresen megfordultak neves külföldi koreográfusok és vendégművészek: a budapesti balett a nemzetközi táncvilágban újból jelentős tényezővé kezdett válni. Bár Harangozó igazgatása kezdetétől harcot indított a balettegyüttes viszonylagos gazdasági önállóságáért, az elmúlt hat év a kiegyensúlyozott művészi színvonal alapján az operaházi balettművészet sikeres korszakának nevezhető. Ennek ellenére a balettgazgató szerint az Operaház strukturális átalakításának egyik vesztese lehet a balett.

– Az elmúlt évben a sajtó kulturális rovataiban sokat foglalkoztak a budapesti színházak élén zajló igazgatócserékkel. Ehhez képest alig jelent meg hír arról, hogy az 1999–2000-es évad végén az Operaház balettgazgatójának szerződése is lejárt. Olyan egyszerűen és teljes egyetértés közepette történt újbóli kinevezése, hogy nem volt hírértéke?

– A lapokat – sajnos – mindig a negatív szenzációk teszik jól eladhatóvá, úgyhogy azt gondolom, kifejezetten jó volt, hogy – ellentétben az elmúlt hetekkel, hónapokkal – a sajtónak akkor nem kellett foglalkoznia velem. De a helyzet is bizonyos szempontból biztató volt. 2000 tavaszán Seregi Lászlót, Lőcsei Jenőt, ifj. Nagy Zoltánt és engem fogadott Rockenbauer Zoltán miniszter úr. Ez jóval az új főigazgatói pályázat kiírása előtt történt. Kértük a miniszter urat, hogy a balettegyüttes Operaházon belüli, számunkra méltatlan helyzetét a pályázat kiírásával egyidejűleg rendezze. Ezen azt értettük, hogy a színház strukturájában a balett számára viszonylagos autonómiát biztosítson. Javasoltuk, ez jelenjen meg a főigazgatói pályázatban is, azért, hogy a későbbi vitákat elkerüljük, és ne kelljen olyan lehetetlen szituációkat átélnünk, amilyenekben az elmúlt öt évben – mondhatnánk akár ötven évet is – gyakran részünk volt. Szerintem a pályázat kiírásával a mi-

nisztérium már akkor késésben volt, mert minden jelentős operaházban az új igazgató két évvel a hivatalba lépése előtt együttműködhet a régivel, de mi – ahogy ez később bebizonyosult – nem voltunk késésben. Párbeszédre törekedtünk, igyekeztünk a problémák elé menni. Érveinkre nagyon biztató választ kaptunk. A miniszter úr egyetértett velünk, azt mondta: nem is érti, miért nem olyan strukturában működünk, amilyet mi felváltottunk, megígérte, intézkedni fog, hogy az új főigazgatói pályázat az általunk megfogalmazott igényeknek megfelelően kerüljön kiírásra, és a balettegyüttes kapja meg a szükséges autonómiát.

– Mi volt az első jel, amelyből kiolvashatóvá vált, hogy a jövő mégsem ad bizakodásra okot?

– Mindannyiunkat meglepett a főzeneigazgatói pályázat kiírása. A kulturális kormányzatnak jogában áll betölteni ezt a valamikor működött pozíciót, de a megjelent szövegből megdöbbenve értesültünk arról, hogy a balettgazgató eddig meglévő összes kompetenciáit is a főzeneigazgatóra akarják átruházni.

– Ez homlokegyenest különbözik attól, amit a kulturális miniszter alig több mint fél évvel korábban megígért. Nincs az Operaház és a felsőbb felügyeleti szerv között olyan formális vagy informális kapcsolat, amely lehetővé tette volna, hogy a balettgazgató a döntésről előzetesen értesüljön, esetleg a véleményét is kifejthesse?

– Sajnos nincs. Tavaly nyáron Győrben, az országos táncfesztiválon alkalmam nyílt Devich János minisztériumi főosztályvezetővel beszélgetni. Neki is elmondtam a problémáinkat, és kértem, mielőtt kiírják a főigazgatói pályázatot, konzultáljanak velem, kérdezzenek meg, milyen formában tudnánk a legjobban működni, és – amennyiben lehetséges – ennek értelmében írják ki a pályázatot. Ennek ellenére nem kaptam tájékoztatást a főzeneigazgatói poszt betöltésének tervéről sem, a közlönyből értesültem a pályázatról. A pályázati kiírás megjelenése óta folyamatosan próbálom elérni, hogy Rockenbauer miniszter úr fogadjon, de a megkereséseimet válasza sem méltatja.

– Milyen balettet érintő kérdésekről lett jogosult a főzeneigazgató dönteni?

– Minden lényegesről. A balettegyüttes munkájáról, a szólisták foglalkoztatásáról, a premiertervekről, a koreográfusok és vendégművészek szerződteséről. A minisztériumban azzal nyugtatgattak, hogy ügyis minden marad a régiben, a főzeneigazgató le fog mondani ezekről a jogokról a javamra. Tekintettel arra, hogy az Operaház egy személyi vezetésű költségvetési intézmény, mindenért a főigazgató a felelős. Ha a minisztérium úgy döntött, hogy ebbe a strukturába beiktat egy főzeneigazgatót, aki megkapja a főigazgató művészeti kérdések-

re, sőt még a műhelyek irányítására vonatkozó döntési jogait, akkor – azt gondolom – jogosan várjuk el, hogy a balettnak is olyan kompetenciákkal bíró vezetője legyen, aki dönthet a balettet érintő művészeti kérdésekről. A helyzet most rosszabb, mint volt. Ahelyett, hogy átruházták volna a főigazgató balettra vonatkozó jogait a balettigazgatóra, közbeiktattak egy főzeneigazgatót, és neki adták át a balett felett való rendelkezés jogát. Ezzel a balettigazgató még hátrább került a hierarchiában, még több gazdája lett a balettegyüttesnek. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy eggyel több aláírást kell begyűjtenem, ha tenni akarok valamit, vagy dönteni akarok valamiről.

– *Hogyan osztották el a jogokat és kötelességeket az Operaház vezetésében a főzeneigazgató megjelenése előtt?*

– 1995-ben miniszteri kineveztként lettem balettigazgató, úgy, mint most a főzeneigazgató. Akkor a főigazgató és a balettigazgató a minisztérium alkalmazottja volt, nekem a főigazgató volt a munkáltatóm. Később – a tudtom nélkül – a balettigazgató kinevezési jogát a minisztérium átadta a főigazgatónak. Ezt akkor is sérelmeztem, de mivel másfél éve voltam igazgató, épphogy elkezdett munkával, tele tervekkel, folyamatban levő szerződésekkel, nem csináltam az ügyből problémát. Arra gondoltam, hogy a következő alkalommal, amikor struktúra- vagy főigazgató-váltás lesz, módomban áll majd a kulturális miniszterrel értékelni a helyzetet, és megfelelő megoldást találunk. Az előző főigazgató, Szinetár Miklós úgy oldotta meg a problémát, hogy belső igazgatói utasításban a balettigazgatóra ruházta a balettel kapcsolatos döntési jogot, a döntéseimért a felelősséget „felfelé” pedig ő vállalta. A mostani struktúrában is a főigazgató vállalja mindenért a felelősséget, csak az én döntéseimet előbb a főzeneigazgatónak ratifikálnia kell. Hogy ennek mi az értelme, számomra megfeythetetlen.

– *Őn és az új főzeneigazgató, Győriványi Ráth György között történt-e már egyeztetés arról, hogy hogyan képzeli el a döntések mechanizmusát?*

– Feltétlenül el kell mondanom, hogy Győriványi Ráth György személyével egyetértek, benne voltam a pályázatát elbíráló kuratóriumban, és rá szavaztam, annak ellenére, hogy végig hangsúlyoztam: a szisztemával nem értek egyet, az új struktúrát a balett számára megalázónak érzem. Győriványival személy szerint jól megértjük egymást, semmi probléma nincs közöttünk, de azzal nem tudok egyetérteni, hogy két ember személyes kapcsolatára alapozódjanak egy művészeti ág lehetőségei. A főzeneigazgató úr garantálta, hogy minden eddigi jogomat gyakorolhatom, minden úgy lesz, ahogy eddig volt, elmondta, hogy

Harangozó Gyula portréit Schiller Kata készítette

nem akar a balettel foglalkozni, nem is ért hozzá. Ez a hozzáállás egyrészt akár megnyugtató is lehetne, másrészt viszont a minisztérium részéről felelőtlenségnek tartom, hogy az idejében érkezett kérés és figyelmeztetés ellenére olyan struktúrát hozott létre, amely két ember személyes viszonyára építi a balettművészet jövőjét. Ha Győriványi úr bármi miatt itthagya az Operát, vagy ne adj’ isten valami történik vele, és jön egy olyan ember, aki nem szereti a balettet, akkor jaj nekünk. Ezt a kiszolgáltatottságot nagyon sérelmezem. A magyar balettművészet az elmúlt több mint ötven évben itthon és külföldön is hatalmas sikereket ért el. Mi igazán sokat tettünk és teszünk hazánk imázsáért, az elmúlt szezonban is Törökországban és Mexikóban tízezrek előtt arattunk tomboló sikert, nagy sajtóvisszhangot keltve. Ez a művészeti ág és ez az együttes itt van kéznél, még horribilis összegeket sem kell belepumpálni, csak méltányos elismerésre van szüksége, és annyi autonómiára, hogy nyugodtan tudjon tovább dolgozni.

– *A következő évad műsorgeterve elkészült. Okoz-e már látható, gyakorlati nehézségeket az új struktúra, vagy zökkenőmentes lesz az átmenet?*

– A strukturális változások június elsejével léptek életbe, azóta nincs kompetenciám arra, hogy a jövő évad két balettpremierjének még nyitott kérdéseit a külföldi koreográfusokkal, Jiri Kyliannal és John Crankóval megtárgyaljam. Kértem Győriványi urat, hogy vállaljon hivatalosan garanciát arra, hogy a két premier az általam kötött megállapodásoknak megfelelően fog létrejönni. Ő – teljesen érthetően – kitért ez elől, mondván: a kérdés anyagi vonatkozásai miatt meg kell várni a főigazgató kinevezését – amit a hónap közepére ígértek. Ma már tudjuk, hogy szeptember előtt nem lesz új főigazgató, Kylian asszisztense pedig már szeptember 3-án kezdené a betanítást. Jiri Kylian ma a világ egyik legkeresettebb koreográfusa, négyévi munkámba került, hogy szerezzek tőle az Operaházba darabot. Most az az érzésem, ez a premier már elúszott. A legnagyobb kár a nézőt és a balettművészetet éri, de a szavahihetőségem is csorbát szenvedett. Külföldi partnereimet értesítenem kellett arról, hogy az Operaházban történt strukturális változások miatt nem tárgyalhatok felelősséggel. A főzeneigazgató úrnak felajánlottam, hogy egészítse ki a deklarációm az állásfoglalásával, és együtt küldjük el a leveleket. Ő ezt megtette, levelében biztosította a külföldi feleket, hogy minden, amit letárgyaltam, érvényes, csak a véglegesítéssel egy kicsit várni kell. Hogy ők mennyit akarnak várni, azt nem tudom. Talán ha a miniszter úr január óta alkalmat talált volna arra, hogy beszéljen velem a balettegyüttes helyzetéről a főzeneigazgatói pályázat tükrében, több esélyünk lett volna a folyamatosság fenntartására. Ugyanezzel a bizonytalansággal kell szembenéznem a következő évadban fellépő vendégművészek szerződésével kapcsolatban.

– *A hattűk tava májusi bemutatója után nem sokkal munkaértekezleten tájékoztatta az Operaház balettművészeit a kialakult helyzetről. Elmondta azt is, ha a minisztérium belátható időn belül nem biztosít a színházon belül a balett számára autonómiát és az operaműfajához hasonló jogokat, akkor – nem látván a felelős vezetés lehetőségét – lemond. Ezt követte egy balettigazgatói nyílt levél a próbatáblán, majd a bejelentés és a levél részletei megjelentek a sajtóban is. Melyek azok a feltételek, amelyeknek megvalósulása esetén folytathatónak itéli az igazgatói munkát?*

– Az Operaházban két különböző művészeti ág képviselői dolgoznak együtt. Az egyik a másikkal ki van szolgáltatva. Én azt szeretném, ha a felső vezetés elismerné, hogy két

egyenrangú művészeti ágról van szó, és egyik sem alárendeltje a másiknak. Abban a pillanatban, amikor ez az Operaház alapító okiratában megfogalmazódik, már csak tárgyalás kérdése, hogy a szervezési és működési szabályokat hogyan lehet úgy kidolgozni, hogy az mind a két fél számára megfelelő legyen. Akkor lehet ésszerűen megosztani a jogokat és a büdztét, akkor lehet tárgyalni a premierekről, próbabeosztásról és műhelykapacitásról. Az Operaház azért van, hogy teljesítse évi, körülbelül háromszázötven előadását. Ha ennek durván az egyharmada a baletté, akkor a bemutatókra és a vendégművészek szerződtetésére rendelkezésre álló összeg harmadát is neki kell megkapnia. Évadonként két premierlehetőséget kell biztosítani a balettegyüttes számára, az egyiket az Operaházban, a másikat az Erkel Színházban vagy akár külső helyszínen. A premierekhez pedig színpadpróba-lehetőségek kellenek és műhelykapacitás. Ahhoz hogy ez korrekten és békésen működhessen, alapító okiratban kell rögzíteni, hogy az Operaház kéttagozatú dal- és balettszínház, és a struktúráját úgy kell kialakítani, hogy a főigazgató alatt – egyenrangú partnerekként – egymás mellett működjön főzeneigazgató és balettigazgató. Az Operaházban, amíg nincs új főigazgató, mindezekről nem tudok kívül tárgyalni, a kulturális miniszter pedig – ahogy már említettem – nem fogad.

– *Mekkora az esélye most annak, hogy belátható időn belül a balett igényeinek megfelelően változzon a helyzet?*

– Ha az érintettek nem csinálnak hiúsági kérdést az ügyből, akkor igen rövid idő alatt létre lehet hozni a jogi és szervezeti módosításokat. Ennek az új főigazgató kinevezésével párhuzamosan kellene megtörténnie, mert ha most nem történik meg, miért történne meg később.

– *Járható az az út, hogy a balettigazgató az új főigazgatóval és főzeneigazgatóval együtt megfelelő megoldást talál, és annak megvalósítását közösen indítványozza a kulturális minisztérium illetékesének?*

– Nem hiszek ebben. A főzeneigazgató úr – amellett, hogy szereti a balettet – már kifejtette nekem, hogy nem tartja működőképesnek azt a modellt, amely szerint az Operaház kéttagozatú színház lenne, ahol a balett közös főigazgató alatt az operához hasonló jogokat élvez. Az sem logikus, hogy a leendő főigazgató nyertes pályázata után a kiírásban foglalt feltételeket kritizálva meg akarná változtatni azt a struktúráját, amelynek működtetésére pályázott. Csak abban bízom, hogy a minisztériumban belátják: nem presztízskérdés számomra, hogy igazam legyen, hanem azt szeretném elérni, hogy két művészeti ág békében és gyümölcsözőn éljen egymás mellett.

■

A Harangozó Gyulával folytatott beszélgetés után néhány nappal Várhegyi Attila, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának politikai államtitkára – a Magyar Táncművészek Szövetsége elnökének kérésére – fogadta Novák Ferencet és Kiss Jánost. Esmecseréjük témája a Nemzeti Balett Operaházban belüli helyzete volt.

KISS JÁNOS balettművész, a Győri Balett igazgatója, a Magyar Táncművészek Szövetsége elnöke:

„Az elmúlt tíz évben, mióta a Győri Balett igazgatója vagyok, mindig szem előtt tudtam tartani az egyik legfontosabb alaptételmet, amely röviden így hangzik: a művészetnek a politika felett kell állnia. Ettől függetlenül – ezt tudomásul kell venni – az élet rendje az, hogy a művészek bizonyos szempontból ki vannak szolgáltatva a politikának. Ez így volt évszázadokkal ezelőtt is: születtek termékművek úgy, hogy létrejöttüket uralkodók támogatták, és mindig előfordult, hogy támogatás híján meghíúsultak alkotások. Mint táncművészt elkeserít az a helyzet, hogy jelen pillanatban nincs megfelelő válasz arra, hogyan tud a Nemzeti Balett a jövőben működni. De bízom abban, hogy a minisztériumi tisztviselőkben meglesz az a bölcsesség, amellyel belátják: a balettegyüttes törekvése az önállóságra azt a célt szolgálja, hogy az ope-

raházi balettművészek megfelelő körülmények között, rögzített jogokkal, biztos büdztével tudjanak dolgozni. Létkérdés, hogy a Magyar Nemzeti Balett végre rangjához méltó helyre kerüljön. Ha bárhol, bármelyik színház élére kineveznek egy prózai színházi rendezőt, akkor – művészi beállítottsága révén – a prózai társulatot fogja erősíteni. Ha a színház töbttagozatú, a pénz a prózai részleghez fog áramlani, a többi tagozat hátrányba kerül, mert az igazgató szívéhez az a műfaj áll közelebb. Nagyon jó lenne, ha az Operaház balettegyüttese részleges függetlenséget kapna, ha a mindenkori balettigazgató tudná, hogy azt az egy forintot, ami az övé, nem vehetik el tőle, és ha tud, ehhez még szerezhet, és azt ő költheti el. Senkinek az érdekét nem sértené, ha a Magyar Nemzeti Balett tiszta viszonyok között működné.

Nekünk Győrben a nyolcvanas évek elején sikerült elérnünk a Győri Balett függetlenségét. A Győri Nemzeti Színházban két önálló intézmény működik, és ez ideális. Ez több munkát, több felelősséget jelent, de nagyobb művészi biztonságot és minimális kiszolgáltatottságot is. Nekem a színház igazgatójával természetesen folyamatosan egyeztetnem kell, de kijelenthetem: kitűnő az együttműködésünk. Közös célunk és érdekünk, hogy az egész intézmény sikeres legyen. Győr városa a színház rendelkezésére bocsátja a ház fenntartási költségeit, a balett pedig külön kapja meg a működéséhez szükséges összeget. A premierek és a műsor tervezésénél a balett ugyanolyan jogokkal rendelkezik, mint a színház bármelyik részlege.

Az Operaház működését csak nagy vonalakban ismerem. A Várhegyi államtitkár úrral folytatott beszélgetéskor az volt a benyomásom, hogy az államtitkár úr is törekszik arra, hogy a balettegyüttes mindig jusson hozzá ahhoz a biztos pénzüsszeghez, amellyel az évadonkénti két premierjét létre tudja hozni, és hogy az Operaház vezetősége vállaljon felelősséget azért, hogy a balett az igényelt műhelykapacitást pontosan megkapja. Maximálisan támogatják a balettigazgató teljes művészi szabadságát is. Nagyon jónak tartanám, ha a kulturális miniszter az Operaház balettigazgatói posztjának rangját azzal erősítené, hogy maga nevezi ki a személyt a pozícióba. Ez összefügg a jogok és felelőségek színházban belüli elosztásával, és működési kérdés, nem politikai. Az államtitkár úr álláspontja szerint mindenképpen meg kell várni az új

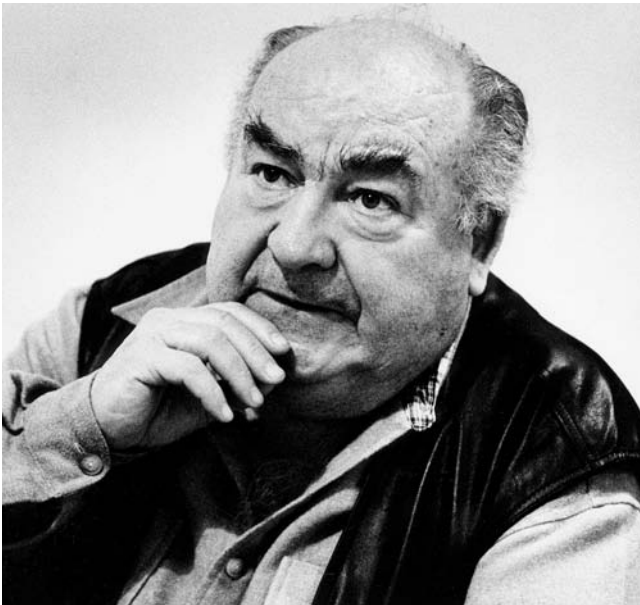
főigazgató kinevezését, és a teljes vezetőség tudja majd ezeket a kérdéseket megvátni.

Megértem, hogy Harangozó Gyula elkeseredésében a nyilvánosság elé vitte a baletteggyüttes ügyét, de a botrány nem használ a társulatnak. Az Operaház baletteggyüttese mindig a sikereiről volt híres, nem a botrányairól. Optimista vagyok, bízom abban, hogy a szükséges párbeszéd kialakul, és a baletteggyüttes jogait az Operaház szervezeti és működési szabályzatában mindkét fél számára megfelelő módon sikerül rögzíteni.”

■

NOVÁK FERENC koreográfus-rendező, a Honvéd Együttes művészeti igazgatója, a Magyar Táncművészek Szövetségének társelnöke:

„Az Operaházba kineveztek egy főzeneigazgatót, akinek a szerződésében az áll, hogy a színház egész művészeti életének irányítása az ő dolga. Az első sikertelen pályázat után most újabb pályázatot írtak ki a főigazgatói poszt betöltésére. A Várhegyi Attila államtitkár úrral folytatott beszélgetésből kiderült, hogy ebbe a pozícióba nem művészembert, hanem menedzser típusú vezetőt keresnek. Az anyagi és minden egyéb lényeges kérdésben majd a főigazgató dönt, ennyit lehet tudni, de az új struktúrának megfelelő szervezeti és működési szabályzat még nem alakult ki. A minisztérium nehezményezi, hogy még nincs új főigazgató, az Operaház vezetői még nem ülhetnek le egymással egyeztetni, de a baletteggyüttes helyzetével kapcsolatban már elkezdődött egy nyilatkozatsorozat, nemzetközi levelek indultak útjukra. De meg kell érteni Harangozó Gyulát is. Az elmúlt három-négy évben olyan sérelmek érték elsősorban az Operaház gazdasági vezetősége részéről, amelyek rémesebbek is. Példa erre a Bécsi Operaházról fillérekért megvásárolt *Sylvia*-díszletek esete, amikor a szerződés ellenére a már leszállított díszleteket nem voltak hajlandók kifizetni egészen addig, amíg a bécsiek perrel nem fenyegetőztek. Mivel

A portrékat Koncz Zsuzsa készítette

végig Harangozó Gyula tárgyal, ezzel a Bécsi Opera vezetői előtt lehetetlen helyzetbe hozták. Ugyanilyen helyzetbe került akkor is, amikor világhírű koreográfusokkal állapodott meg arról, hogy idehozzák a darabjukat, de nincs, aki aláírja a szerződést, mert ő erre nem jogosult.

Kiss Jánossal voltunk Győriványi Ráth Györgynél is. Ő korrektek úriember, de szerintem ekkora apparátushoz nincsenek megfelelő vezetői tapasztalatai. Bár kisebb szervezetnek – őt részlegnek és

kétszáz embernek – vagyok másfél évtizede a vezetője, de vannak tapasztalataim. Ő nem nagyon tudja, hogyan kell koordinálni, azt gondolja, mindennel foglalkoznia kell. Ha így lesz, hamar meg fog bolondulni. Ahogyan én is megbolondulnék, ha nálam nem lenne önálló a műszaki vezető, a tánckarvezető és a zeneigazgató.

Az Operaházban van egy baletteggyüttes, amely – megítélesem szerint – Harangozó hatéves vezetése alatt ismét világszínvonalúvá ért. Erre az egész országnak büszkének kellene lennie. A minisztérium hibázott azzal, hogy Harangozót bizonytalanságban hagyta, nem beszélték meg vele előre az elképzeléseiket. Az évadzáró társulati ülésen a kulturális miniszter egyetlen szóval sem említette, hogy a házban van balett is, pedig ez jelenleg az Operaház egyetlen világszínvonalú részlege, ezt Győriványi főzeneigazgató úr is elismerte, sőt többször hangsúlyozta. A régi sérelmek és az újdonsült udvariasságok készítették Harangozót arra, hogy kiélezze a helyzetet. Én mint öreg, tapasztalt vezető ilyen helyzetben megvárom a főigazgatót, és azt mondom, ülünk le tárgyalni.

Az államtitkár úrral megállapodtunk abban, hogy hárman, Harangozó Gyula, Kiss János és én készítünk egy javaslatot arra, hogy mi mindennek kellene benne lennie a szervezeti és működési szabályzatban ahhoz, hogy a baletteggyüttes viszonylagos önállósága biztosítva legyen. Az eldöntött tény, hogy a baletteggyüttes vezetője nem lesz újból miniszteri kinevezett, de az államtitkár úr megígérte, hogy az általunk benyújtott javaslatban leírtakat figyelembe fogják venni. Szerintem a mindenkori baletteggyüttesnek meg kell adni a szerződtetés és a műsorpolitika kialakításának a jogát, és meg kell határozni minden évadban előre azt az összeget, amelyet új balettek bemutatására lehet fordítani. Az, hogy egy gazdasági igazgató, aki általában nem ért a művészethez, úgy packázzon a kifizetésekkel, ahogy kedve tartja, megengedhetetlen. Tehát meg kell határozni, hogy miben legyen önálló a baletteggyüttes, és utána Harangozó Gyula döntse el, hogy olyan feltételekkel akarja-e vállalni. A minisztériumban a balettet külön intézményként nem tudják elképzelni, de például az államtitkár úr a maga részéről egyáltalán nem zárkózik el attól, hogy a baletteggyüttes bizonyos autonómiára szert tegyen. De az erről való tárgyaláshoz meg kell várni az új főigazgató kinevezését. Enélkül lehetetlen dűlőre jutni. Úgy tudom, ehhez Rockenbauer miniszter úr is ragaszkodik. Harangozó Gyula részéről nem célszerű régi sérelmek miatt az új struktúrára megelőlegezett bizalmatlansággal tekinteni. Szerintem itt nem politikai konfliktusról van szó, de ha Harangozó lemond, tülekedés kezdődik a baletteggyüttes székért, és lehet, akkor már a politika is közbe fog lépni. Harangozónak nagy felelősséggel kell meghoznia döntését.”

■

Rockenbauer Zoltán kulturális miniszter június 29-re hivatalába kérte Harangozó Gyulát, ahol a baletteggyüttes vezetője Ferencz I. Szabolcs kabinetfőnökkel az Operaház baletteggyüttesének aktuális problémáiról tárgyalt. A megbeszélés után Harangozó Gyula az alábbi kiegészítő nyilatkozatot tette:

„A közel egyórás eszmecsere után sem tudok átütő eredménnyel beszámolni. A minisztériumban nem értik, vagy nem akarják megérteni, hogy az Operaházban két különböző művészeti ág képviselői dolgoznak. A színház irányítására vonatkozó koncepcióval kapcsolatban elmondták, hogy elméletben elképzelhető háromszemélyes vezetőség is (főigazgató, főzeneigazgató, baletteggyüttes vezető), de ők a kétszemélyest (főigazgató, főzeneigazgató) tartják jobbnak. Ha az új főigazgató mégis a háromszemélyes felelős vezetést igényelné, készek újból tárgyalni a témáról. Én arra az esetre, ha nem ismerik el a balettművészet egyenrangúságát, és nem állhatok felelős vezetőként a baletteggyüttes élén, megerősítettem lemondási szándékomat.”

AZ INTERJÚKAT KÉSZÍTETTE: KUTSZEGI CSABA